

Kun kuolema koskettaa

Hyvää palliatiivista hoitoa pidetään ihmisoikeutena, ja sen pitäisi toteutua riippumatta siitä, missä potilas on hoidossa. Onnistuneen elämän loppuvaiheen hoidon perusta on lähestyvän kuoleman tunnistaminen ja ennakoiva hoitosuunnitelma asianmukaisine hoidonrajauksineen. Moni lääkäri kohtaa kuolevia potilaita kuitenkin verrattain harvoin. Yleisimpien oireiden hoitokeinot on siksi hyvä hallita sekä toisaalta tietää, mitä kautta on saatavilla apua esimerkiksi kotikuoleman mahdollistamiseksi.

Erikoistumiskoulutuksena 4 tuntia: syöpätaudit; 3 tuntia: anesthesiologia ja tehohoito, foniatria, fysiatria, gastroenterologia, gastroenterologinen kirurgia, geriatria, ihotaudit ja allergologia, infektiosairaudet, kardiologia, kliininen hematologia, korva-, nenä- ja kurkkutaudit, käsikirurgia, liikuntalääketiede, nais-taudit ja synnytykset, nefrologia, neurokirurgia, neurologia, oikeuslääketiede, oikeuspsykiatria, ortopedia ja traumatologia, patologia, plastiikkakirurgia, psykiatria, reumatologia, sisätaudit/runkokoulutus, suu- ja leukakirurgia (EL), sydän- ja rintaelinkirurgia, urologia, verisuonikirurgia, yleislääketiede; 2 tuntia: akuuttilääketiede; 1 tunti: yleiskirurgia

Puheenjohtaja professori JUHO LEHTO, Tampereen yliopisto

- 8.30** Erikoislääkäri SAILA HAAPASALMI, Tampere
Hoidonrajaukset
- 9.00** LT EEVA RAHKO, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Mitä sanoa ja olla sanomatta
- 9.25** TAUKO (30 min)
- 9.55** Erikoislääkäri ANTTI WALLGREN, Pirkanmaan hyvinvointialue
Oirehoitokatsaus
- 10.20** Erikoislääkäri ANNI KARPPILA, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Kotikuolema
- 10.45** Dosentti SIRKKA GOEBELER, THL
Potilaan kuoltua
- 11.15** Ohjelma päättyy